

Становище

за дисертационния труд на **Никола Гинев**

„Онтологични определения на всеобщността във философстването на Хегел и Адорно“ за присъждане на образователната и научна степен **Доктор** в професионално направление 2.3. Философия (онтология)

от проф. дфн Владимир Градев

Дисертационният труд на Никола Гинев си поставя за цел да представи цялостно и да анализира критично онтологичните определения на всеобщността във философстването на Хегел и Адорно. Работата очертава картата на изследвания проблем и осъществява конкретен философски анализ. Изборът на темата за дисертацията е оправдан и обогатяващ историческо философските изследвания у нас.

Отбелязвам за процедурата, че авторефератът отразява точно съдържанието на работата, Никола Гинев има публикации по темата на дисертацията и изпълнява минималните национални изисквания.

Дисертационният труд е с обем 127 страници и се състои от увод, изложение, разделено на три глави, заключение. Библиографията съдържа 111 броя заглавия на български език, на английски език и на немски език. Обемът на представения текст съответства по-скоро на амбициозна дипломна работа, отколкото на дисертация. Уводът и заключението са пределно кратки. Главите са добре и детайлно структурирани. В библиографията са цитирани произведения на немски език, но в текста понятията и цитираните изречения от Хегел и Адорно са използвани единствено в превод на български и английски език, без да бъдат сравнени с оригинала. Липсва задълбочено разглеждане на съществуващата критична литература по

разглежданата тема. Никола Гинев се стреми към собствен прочит на разглежданите автори и това, разбира се, е най-ценното в неговото изследване. При все това, едно по-задълбочено и критично разглеждане на вторичната литература за Хегел и Адорно, щеше да позволи на Никола Гинев по-сигурно да отстоява своите тези.

Не мога да не отбележа, че Никола Гинев се занимава с трудни философи като Хегел и Адорно, чийто обемисти теоретични съчинения изискват много време и усилия, за да бъдат пълноценно усвоени, като намирам, че той се е справил с тази задача. Достойнство на дисертацията е яркото представяне на плодотворното напрежение между двамата мислители, което е в достатъчна степен проблематизирано. Работата можеше да се обогати още повече ако проблематиката на всеобщността бе обсъдена по-детайлно и в по-широкия философски и исторически контекст в чиито краищата са Хегел и Адорно.

Особено ценен е фактът, че Гинев не затваря проблематиката единствено в рамките на разглежданите автори, а те му служат като отправна точка и за собствените му теоретични дирения, до които той стига воден преди всичко от спецификата на изследвания обект. Като достойнство на работата намирам и характерният за дисертанта стремеж да стимулира, чрез органичното представяне на позициите на Хегел и Адорно, активното отношение на читателя, който се оказва сам въвлечен в жива дискусия по значими философски проблеми. Така работата прави възможен един увлекателен и критичен диалог с текста и личната позиция на самия автор.

Дисертантът има склонност да изрежда голям брой цитати, които изглежда намира за самоочевидни, защото не намира за нужно да ги интерпретира. Ще дам само един пример. На с. 10 Гинев пише: „Хегел изтъква“ и следва цитат. Веднага след това „Лукач възкликва“ и следва цитат. Непосредствено след цитата от Лукач, Гинев пише „Хегел прославя“ и следва негов цитат, след който четем, че „Хегел

оповестява“ и пак цитат. В края на страницата Гинев пише по повод на цитираната от него друга фраза, вече от Дерида: „Разгадаването ѝ изисква усилие за тълкуване, което кореспондира с работата на понятието и обогатяването на духовния опит.“ Ала заявеното „усилие за тълкуване“ от страна на Никола Гинев липсва, както по отношение на цитата от Дерида, така и на намиращите се на същата страница цитати от Хегел и Лукач, и това съвсем не е единичен случай.

Тези мои бележки не са упрек към автора на представения за защита труд, а по-скоро пожелание за още по-голяма задълбоченост в неговите бъдещи занимания, защото с настоящата работа Никола Гинев показва, че има способност за самостоятелно мислене и неговата дисертация в голяма степен изпълнява задачите, които си е поставила. Искам да запитам дисертанта как вижда и оценява ограниченията на своето изследване и какви перспективи за бъдещи изследвания открива неговата работа.

Заявявам, че при убедително представяне на публичната защита, ще гласувам за присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на Никола Гинев.

Декларирам, че с Никола Гинев имаме съвместна публикация като издатели на двутомника „Образцови отклонения“ на проф. Димитър Зашев, издание, осъществено преди докторантурата на Гинев и без отношение към темата на представения от него дисертационен труд.

1.02.2025 г.

проф. дфн Владимир Градев